

AKADEMIA
LEONA KOŹMIŃSKIEGO

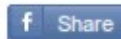
Symulacja wyników finansowych i wartości spółki za pomocą modelu zysku rezydualnego

Karol Marek Klimczak
kmklim@kozminski.edu.pl

Finanse przedsiębiorstw

Royal Dutch Shell Plc In Damage Control Mode After Posting Record \$7.4bn Loss

By Rupert Hargreaves | Fool.co.uk – Thu, Oct 29, 2015 09:45 GMT

Companies: [Royal Dutch Shell plc](#) | [Royal Dutch Shell plc](#)

RELATED QUOTES

Symbol	Price	Change
RDSA.L	1,721.00	+14.00

RDSB.L	1,728.08	+14.08
---------------	-----------------	---------------

After **BP** reported its third-quarter results earlier this week, today it was **Royal Dutch Shell's** (LSE: RDSB) turn to reveal how much damage the low oil price has done to profits.

- Jak jest znaczenie sprawozdań finansowych jako źródła informacji fundamentalnych przydatnych w wycenie akcji z perspektywy teorii finansów?
- Czy rynek kapitałowy reaguje na publikację sprawozdań finansowych?
- W jaki sposób można powiązać modele wyceny spółek z informacjami zawartymi w sprawozdaniach finansowych?
- Jakie cechy informacji zawartych w sprawozdaniach są istotne dla wyceny rynkowej kapitału własnego spółek?
- Jakie cechy odróżniają polski rynek regulowany od rozwiniętych, sąsiednich rynków w zakresie zależności między wyceną akcji a sprawozdawczością finansową?

wydawnictwo
poltext

Ekonomia

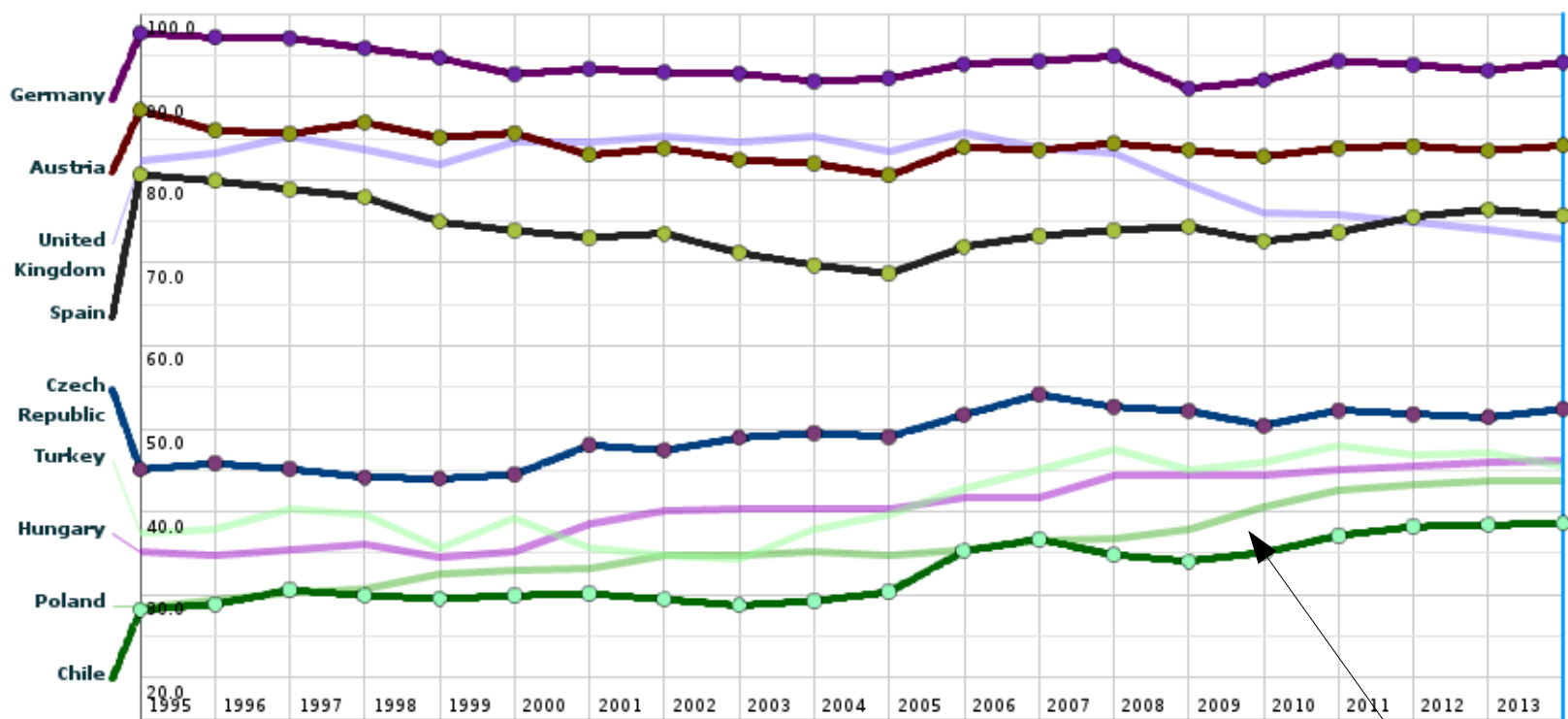
$$Y = A K^{\alpha} L^{\beta}$$

Funkcja produkcji Cobba-Douglasa

- A = czynnik postępu (wiedza)
- K = zasób kapitału
- L = zasób pracy

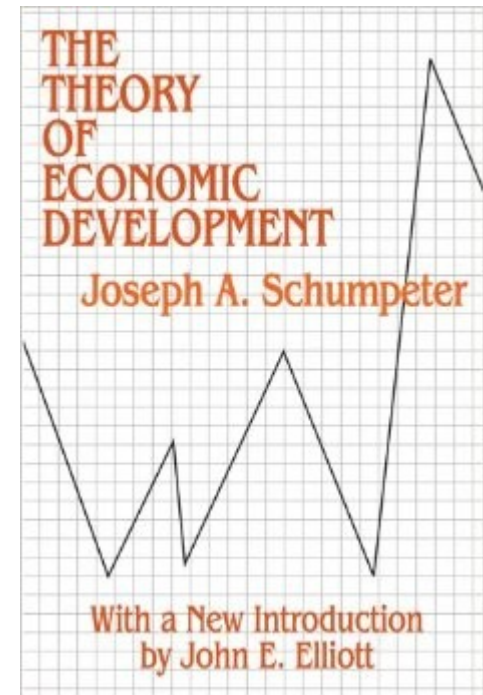
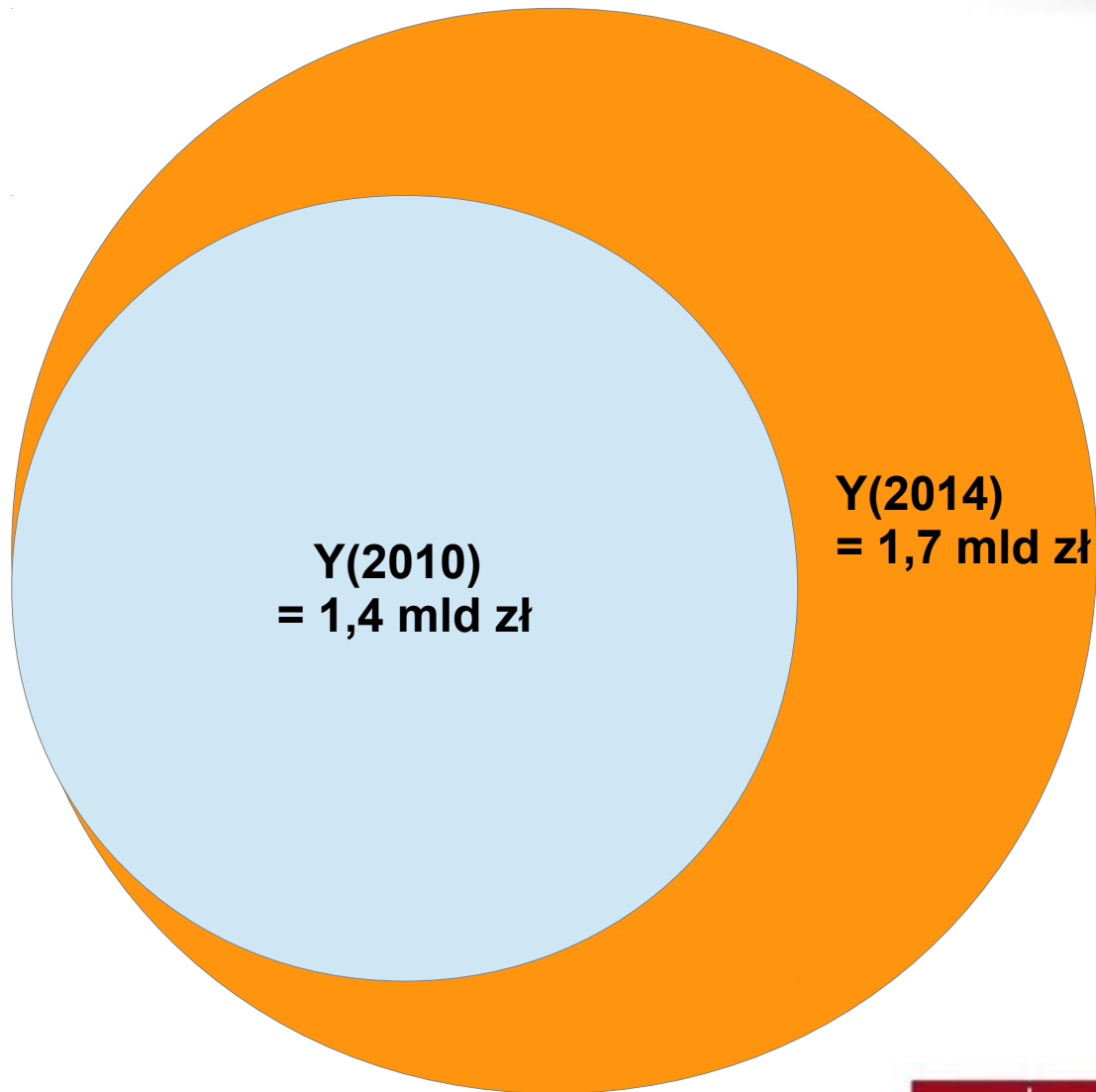
Wydajność zasobu pracy

GDP per hour worked, As % of the USA (USA=100)

Polska

Skąd się bierze wzrost?

Klucze do finansów

Na poziomie makroekonomicznym

- Stopa procentowa to cena kapitału
- Cena ryzyka = oczekiwana stopa wzrostu

Na poziomie mikroekonomicznym

- Ryzyko jest trudne do zmierzenia
- Wysokie odchylenia od wartości oczekiwanych

Ryzyko w finansach spółki

Ryzyko systematyczne

20% zmienności wartości spółki

Wynika ze zmian otoczenia rynkowego

Stochastyczny czynnik dyskontowy

Ryzyko specyficzne

80% zmienności wartości spółki

Wynika z działań/reakcji spółki

Zdarzenia losowe niezależne

Model symulacyjny finansów spółki giełdowej

Przesłanki podjęcia tematu

- Potrzeba stworzenia modelu:
  - o małej liczbie parametrów wejściowych
  - realistycznie oddającego zależność pomiędzy wynikami spółek a wyceną akcji
- Wykorzystanie modelu:
  - gry rynkowe
  - badania eksperymentalne: rola informacji, finanse behawioralne

Zespół badawczy

Projekt

Wykorzystanie informacji o ryzyku przez inwestorów (dział. statutowa)

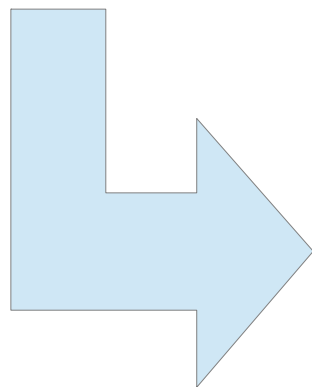
Zespół:

- dr hab. Witold T. Bieleci, prof. ALK
- dr Karol M. Klimczak, ALK
- mgr Anna Pikos, ALK
- mgr Marcin Wardaszko, ALK

Model zysku rezydualnego James A. Ohlson

Zysk rezydualny „buduje” wartość:

$$RI_t = NI_t - r_e * BV_{t-1} = (ROE_t - r_e) * BV_{t-1}$$

Premia za oczekiwany zysk rezydualny:

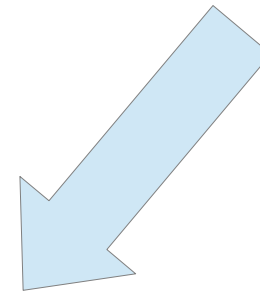
$$MVE_t = BV_t + \sum_{i=1}^{\infty} \frac{E(RI_{t-1})}{(1+r_e)^i}$$

Model Ohlsona

Struktura autoregresyjna zysku rezydualnego:

$$R I_t = \omega R I_{t-1} + v_{t-1} + \varepsilon_{1t}$$

$$v_{t-1} = \gamma v_{t-2} + \varepsilon_{2t}$$

Zamknięta forma modelu zysku rezydualnego:

$$M V E_t = B V_t + \frac{\omega}{(1 + r_e) - \omega} R I_t + \frac{1 + r_e}{(1 + r_e - \omega)(1 + r_e - \gamma)} v_t$$

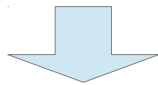
Założenia symulacji

- Parametry modelu są egzogeniczne:
  - autoregresja zysku rezydualnego
  - autoregresja szoku systematycznego
  - wartości błędu specyficznego
- Wartości początkowe są egzogeniczne
  - początkowa wartość księgową
  - początkowa wartość zysku rezydualnego
  - początkowa wartość szoku systematycznego

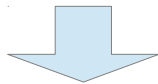
Ryzyko rynkowe w modelu

Ryzyko systematyczne

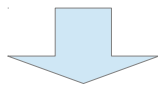
Czynnik rynkowy

Mnożnik (beta)

Szok systematyczny

Zysk rezydualny

Ryzyko specyficzne

Błąd losowy
w szoku systematycznym

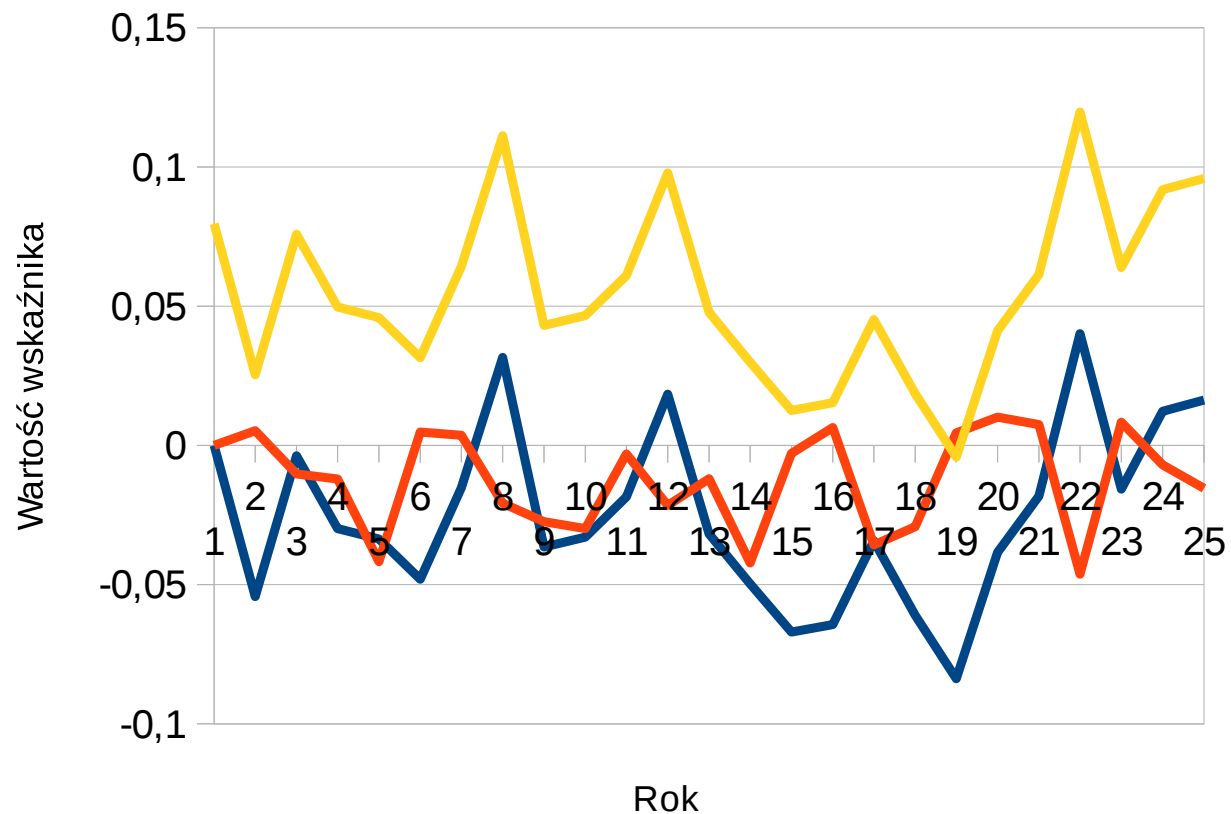

Błąd losowy
w zysku rezydualnym

Błąd losowy
w modelu wyceny

Przebieg symulacji

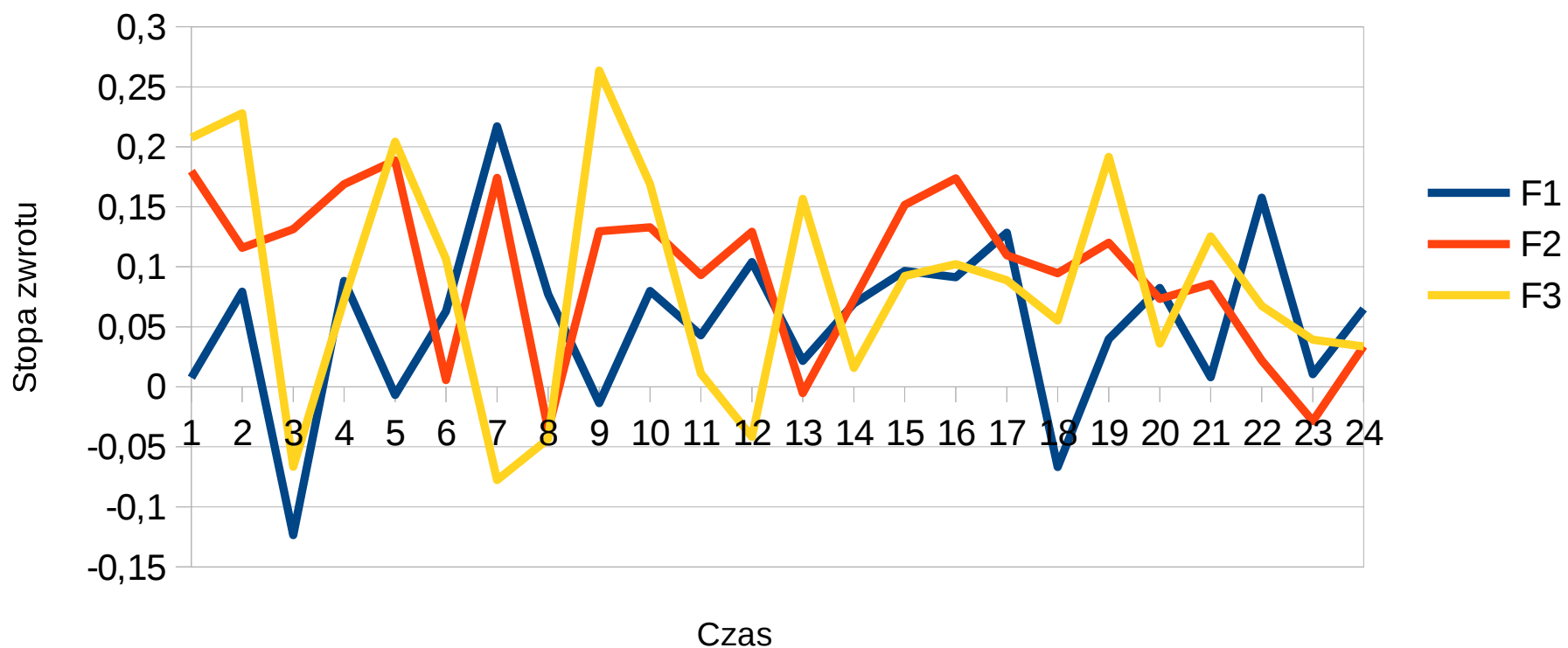

Stała wariancja

- Kwotowe parametry błędu losowego:
  - model zakłada oczekiwany wzrost wartości nominalnej spółki równy kosztowi kapitału
  - współczynnik zmienności spada w czasie
- Parametry błędu losowego jako punkty procentowe ROE:
  - współczynnik zmienności jest stały w czasie
  - wymagana jest transformacja modelu do wartości względnych (ROE)
  - pozwala na porównanie między spółkami

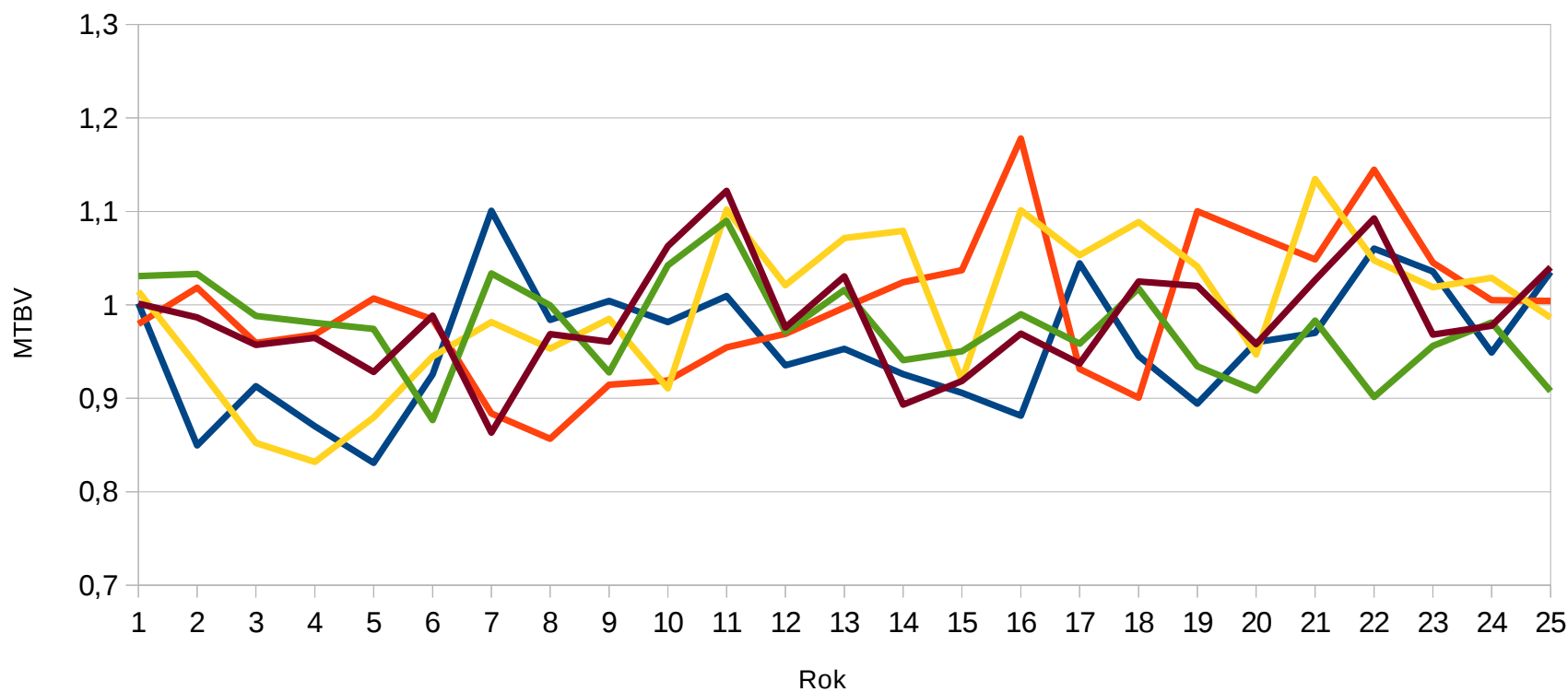
Ewolucja stóp zwrotu z akcji

Scenariusz bazowy

Ewolucja wskaźnika MTBV w czasie

Scenariusz bazowy

Analiza własności modelu

- Symulacje Monte Carlo
  - pakiet MCSim
  - 50.000 powtórzeń
- Założenia
  - czynnik rynkowy = 0
  - brak dywidend
  - koszt kapitału = 8%
  - wariancja mierzona na 24 okresach

Przykładowe scenariusze

	1	2	3	4	5	6	7	8
AR(RROE)	0.50	0.20	0.50	0.20	0.50	0.50	0.50	0.50
AR(VROE)	0.30	0.30	0.10	0.10	0.30	0.30	0.30	0.30
Err(MVE)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.05	0.05
Err(RROE)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.05	0.02	0.02	0.05
Err(VROE)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.05	0.02	0.05

Wyniki

	1	2	3	4	5	6	7	8
AR(RROE)	0.50	0.20	0.50	0.20	0.50	0.50	0.50	0.50
AR(VROE)	0.30	0.30	0.10	0.10	0.30	0.30	0.30	0.30
Err(MVE)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.05	0.05
Err(RROE)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.05	0.02	0.02	0.05
Err(VROE)	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.05	0.02	0.05
α_1	0.8621	0.2273	0.8621	0.2273	0.8621	0.8621	0.8621	0.8621
α_2	2.3873	1.5734	1.9001	1.2523	2.3873	2.3873	2.3873	2.3873
SD(RROE)	0.0306	0.0286	0.0306	0.0286	0.0611	0.0551	0.0306	0.1528
SD(VROE)	0.0210	0.0210	0.0201	0.0201	0.0210	0.0524	0.0210	0.1048
SD(MTBV)	0.0769	0.0356	0.0702	0.0338	0.0884	0.1837	0.0893	0.1949
SD(RR)	0.0823	0.0487	0.0839	0.0484	0.1194	0.2257	0.1085	0.2306

Wnioski

- Mnożniki wyceny zależą od:
  - parametru autoregresji zysku rezydualnego
  - parametru autoregresji szoku systematycznego
- Zmiany błędu losowego:
  - największe znaczenie ma losowa zmienność szoku systematycznego
  - losowa zmienność w zysku rezydualnym lub modelu wyceny jest addytywna

Ograniczenia

- Brak powiązania ze strukturą aktywów
  - struktura pasywów jest uwzględniona przy ustaleniu bety dla spółki
  - potrzebne jest nałożenie kolejnej warstwy
- Niska częstotliwość wyceny
  - krok modelu = jeden rok
  - badanie decyzji długoterminowych
  - możliwe stworzenie wersji kwartalnej

AKADEMIA
LEONA KOŹMIŃSKIEGO

Symulacja wyników finansowych i wartości spółki za pomocą modelu zysku rezydualnego

Karol Marek Klimczak
kmklim@kozminski.edu.pl